

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างเอกสารประกอบการวิจัย

เอกสารประกอบ
การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
และอาชีพเกษตรสมัยใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Model Development of Community Participation to Promote Life and
Modern Agriculture Career Skills of Schools under Office of the Basic
Education Commission in the Northeast

วันเสาร์ที่ 29 เมษายน 2560 ณ โรงแรมโกลด์เม้าท์เพน วังน้ำเขียวรีสอร์ท
อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

นายพีระเพชร ศิริกุล รหัสประจำตัว 589210540106
นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้เข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
วันเสาร์ที่ 29 เมษายน 2560 ณ โรงแรมโกลด์เม้าท์เท่นวังน้ำเขียวรีสอร์ท
อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	สังกัด
1	รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ หกสุวรรณ	อาจารย์ ภาควิชาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา	มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
2	ศาสตราจารย์ ดร.หนึ่ง เตียอำรุง	คณบดี สำนักวิชา เทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุ รนารี	สำนักวิชา เทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุ รนารี
3	รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลาด จันทรมบัติ	อาจารย์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
4	รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิศักดิ์ คำผา	อาจารย์	สาขาวิชาสัตวศาสตร์ คณะ เทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
5	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา นามพงษ์	อาจารย์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร
6	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย โคตรดก	อาจารย์	คณะ เทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
7	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยโท ดร.ณัฐชัย จันทชุม	คณบดีคณะครุศาสตร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
8	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพาพร สุจारी	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
9	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ สองสนิท	อาจารย์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	สังกัด
10	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ อุบลเลิศ	อดีตอาจารย์รัฎฐมหาสารคาม	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
11	นาวาอากาศเอก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ กันหลง	อาจารย์พิเศษ	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต และสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์
12	ดร.อวยชัย วัฒนา	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
13	ดร.วรัญญา บัวขาว	ผู้อำนวยการกลุ่มวิศวกรรมและเทคโนโลยี	สำนักวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน
14	ดร.ฤทธิรงค์ สุน้อยพรม	รองผู้อำนวยการ	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม
15	ดร.ทรงศักดิ์ จีระสมบัติ	อาจารย์	คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
16	ดร.นิคม ชมภูหลง	อดีตศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ	สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
17	ดร.ชวลิต จันทร์ศรี	อดีตศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ	สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
18	ดร.สัมฤทธิ์ กางเพ็ง	ผู้อำนวยการโรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
19	อาจารย์ระพิน สุวรรณมุข	อดีตศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ	สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษายโสธร เขต 3
20	ดร.ดำรง มูลป้อม	ผู้อำนวยการโรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
21	ดร.ปัญญาวิชญ์ พัฒนสุนัย	ผู้อำนวยการโรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
22	ดร.สมนึก เพชรช่วย	อดีตอาจารย์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน
23	ดร.กิติกร ทิพนัด	อาจารย์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	สังกัด
24	นายอิสระ ว่องกุศลกิจ	สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กรรมาธิการคณะกรรมการ การพาณิชย์ การอุตสาหกรรมและการ แรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประธานกรรมการหอการค้าไทยและ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทน้ำตาล มิตรผลประธานภาคเอกชน คณะกรรมการสานพลังประชารัฐ การพัฒนาเกษตรสมัยใหม่	รัฐสภา, สำนัก นายกรัฐมนตรี, บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด
25	นาวาเอก อุกท ชุนทิพย์	เลขานุการกรรมาธิการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรมและการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	รัฐสภา
26	ดร.กมล ตราชู	อาจารย์ประจำหลักสูตร ปรัชญาดุษฐ์ บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาท้องถิ่น คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ ปรีक्षाหลัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
27	ดร.อุตร อรกุล	ประธานสาขาวิชาการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาท้องถิ่น หลักสูตรปรัชญา ดุษฐ์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่ ปรีक्षाร่วม	มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
28	อาจารย์พิพัฒน์ สิ้นเภาว	อาจารย์สาขาวิชาชีววิทยา	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม
29	นางสาวปริมปรัชญ์ เทียงโยธา	ลูกจ้างชั่วคราว	สาขาวิชาการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาท้องถิ่น หลักสูตรปรัชญาดุษฐ์ บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม

หมายเหตุ. ลำดับที่ 2- 25 เป็นรายนามผู้เชี่ยวชาญ

กำหนดการ

การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) สำหรับการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วันเสาร์ที่ 29 เมษายน 2560

ณ โรงแรมโกลด์เม้าท์เท่นวังน้ำเขียวรีสอร์ท อำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

เวลา	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
08.00 – 09.00น.	ลงทะเบียนและรับเอกสารการสัมมนา	
09.00 – 09.30น.	พิธีกรแนะนำผู้เข้าร่วมสัมมนา	อาจารย์พิพัฒน์ สิ้นเฮ่าว์
09.30– 10.00 น.	กล่าวต้อนรับผู้ร่วมสัมมนา ชี้แจงเป้าหมายการสัมมนา	ผศ.ว่าที่ร้อยโท ดร.ณัฐชัย จันทชุม ดร.อุตร อรกุล
10.00 – 12.00 น.	เปิดการสัมมนาและดำเนินการตามขั้นตอน ผู้วิจัยคนที่ 1 นำเสนอผลการวิจัยระยะที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญร่วมแสดงความคิดเห็นและยืนยัน รูปแบบ	รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงศ์ หก สุวรรณ นายพีระเพชร ศิริกุล
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหาร	
13.00 – 15.00 น.	ผู้วิจัยคนที่ 2 นำเสนอผลการวิจัยระยะที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญร่วมแสดงความคิดเห็นและยืนยัน รูปแบบ	นางชุตติภา บุตรดีวงศ์
15.00 – 17.00 น.	ผู้วิจัยคนที่ 3 นำเสนอผลการวิจัยระยะที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญร่วมแสดงความคิดเห็นและยืนยัน รูปแบบ	นายวิรัตน์ ภูตองใจ
17.00 – 17.30 น.	สรุปผลการสัมมนา	
17.30 – 17.45 น.	ปิดการสัมมนา	ดร.กมล ตราชู ศาสตรเมธี ดร.สุทธิพงศ์ หกสุวรรณ

สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่ประเทศกำลังประสบอยู่ส่งผลให้การกำหนดวิสัยทัศน์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) เน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึงโดย 1)ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษาโดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability) 2)ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณส่งตรงสู่ผู้เรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา 3)พัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบตั้งแต่กระบวนการผลิตสรรหาและการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่งรวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ 4)ปฏิรูประบบการเรียนรู้โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงการเรี้นรู้ตลอดชีวิตพัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้รวมทั้งการปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาดรวมถึงการวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่กล่าวว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.2558: น.19; คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ, 2558, น.20)

นโยบายประเทศไทย 4.0 ที่เป็นการเปลี่ยนผ่านทั้งระบบใน 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1)เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิม (Traditional Farming) ในปัจจุบัน ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรต้องร่ำรวยขึ้น และเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) 2)เปลี่ยนจากผู้ประกอบการรายย่อย (Traditional SMEs) ที่มีอยู่รัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการที่เข้มแข็ง (Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง 3)เปลี่ยนจากการบริการแบบดั้งเดิม (Traditional Services) ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำไปสู่การสร้างมูลค่าการให้บริการที่สูงขึ้น (High Value Services) และ 4)เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูงซึ่งเป็นการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยพัฒนาโดยที่ภาคการเกษตรยังคงเป็นแกน

หลัก แต่จะเปลี่ยนการเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่โดยสนับสนุนให้เกษตรกรมีความปรารถนา (Smart Farmer) และเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร , 2559,น.2)

จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นว่าเป้าหมายของการพัฒนาประเทศจะสำเร็จได้นั้นการให้การศึกษา มีส่วนสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องเริ่มต้นที่สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาเพื่อส่งผลกระทบต่อคุณภาพของประชาชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์กล่าวคือ เป็นคนเก่งคนดี และมีความสุข มีชีวิตสำหรับการดำรงตนที่ดี สามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะอาชีพทุกด้านได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้นการพัฒนาอาชีพเกษตรสมัยใหม่ของสถานศึกษาจึงเป็นประเด็นสำคัญที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องนำไปบูรณาการในหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อสอดคล้องกับแนวนโยบายดังกล่าว โดยเฉพาะการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ซึ่งเป็นอาชีพหลักของเกษตรกรไทยโดยหวังขยายผลไปสู่ชุมชนอันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและระดับฐานรากในชุมชน การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อตอบโจทย์ประเด็นปัญหาและความท้าทายทางสังคมในมิติต่างๆการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก การยกระดับขีดความสามารถ การเสริมสร้างทักษะและการเติมเต็มศักยภาพของประชาชนให้ทันกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกต่อไป (ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์, 2559,น.52)

สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังมีปัญหาด้านคุณภาพโดยเฉพาะสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในชนบทผู้ปกครองมีอาชีพหลักในการทำนา และมีรายได้ได้น้อยส่งผลต่อการสนับสนุนการศึกษาของบุตรหลานนอกจากนี้คุณภาพการศึกษายังมีปัญหาและสาเหตุสำคัญเกิดจากความไม่พร้อมของสถานศึกษาทั้งในด้านงบประมาณ และบุคลากร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, น.23) ปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขมาอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการยุบโรงเรียนขนาดเล็กไปเรียนร่วมกัน หรือโรงเรียนแม่เหล็ก ซึ่งการแก้ปัญหาในเชิงบริหารนั้นเป็นการแก้ปัญหาที่ใช้ทรัพยากรทั้งงบประมาณและบุคลากรน้อยที่สุด แต่มีประสิทธิภาพสูงสุด กล่าวคือ การใช้วิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับทิศทางในอนาคตที่กำลังปรับเปลี่ยนไปในปัจจุบัน ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความหมายหลายแนวคิดเพราะการมีส่วนร่วมนั้นมีหลายมิติที่มีความแตกต่างกันแต่มีความสอดคล้องกันเช่น สนับสนุนส่งเสริมต่อการพัฒนาการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นผลจากการพัฒนานั้นอย่างเสมอภาคและมีความเชื่อถือในการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมายนโยบายและแผนรวมทั้งการนำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไปสู่การปฏิบัติ อย่างไรก็ตามหากมองถึงการมีส่วนร่วมให้ครอบคลุมจะต้องมองไปถึงบริบทที่เกี่ยวข้องโดยการกำหนดความหมายและสร้างความเข้าใจให้ตรงกันเน้นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานทุกระดับทั้งองค์กรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในภาระงานและหน้าที่บริหารโดยมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินการประเมินผลและรับผิดชอบ (Baksh, A.M. (1995,p.31) การพัฒนาคุณภาพของชุมชนเพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาโดยชุมชนจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเรียนรู้เพื่อสร้างเครือข่ายภายในชุมชน รวมทั้งการ

พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่องนอกจากนี้ สถานศึกษาควรนำรูปแบบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แสดงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าใจง่ายมาเป็นตรรกะ บูรณาการเป็นเครื่องมือการสอนที่ให้ภาพรวมและให้โอกาสนำไปประยุกต์ใช้ตลอดจนกระบวนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นขั้นตอนให้นำไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง ซึ่งจะสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมเพื่อให้การพัฒนาไปสู่ความสมดุลและยั่งยืนในที่สุด สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นส่งเสริมการสร้างและพัฒนานวัตกรรมโดยใช้ STEM ศึกษาที่เน้นส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้อันจะเป็นกลไกสำคัญนำไปสู่การสร้างเสริมและพัฒนานวัตกรรมในภาพรวมต่อไป (สำนักงานโครงการสานพลังประชารัฐ, 2559, น.22)

จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับแนวนโยบายของรัฐที่เน้นการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการลงทุนด้านบุคลากรด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านการบริหารจัดการรวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดจนการวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญามาใช้ให้เกิดประโยชน์ในสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาและการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่จะนำไปสู่การตอบโจทย์ปัญหาวิจัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และมีความพอเพียงที่สอดคล้องกับภูมิสังคม สามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. คำถามการวิจัย

2.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นอย่างไร?

2.2 รูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นประโยชน์มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและเหมาะสม ควรมีลักษณะเป็นอย่างไร?

2.3 การประชาสัมพันธ์รูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.3 เพื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมทักษะและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ของสถานศึกษากับกลุ่มเป้าหมาย

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 12,404 โรงเรียน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรยามาเนที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่มร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 388 โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ หน่วยงานที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 4 แห่ง และผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จำนวน 9 คน จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และเทคนิคแบบบอกต่อ (Snowball Sampling)

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบและความเป็นไปได้ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เบื้องต้น จำนวน 9 คน และการตรวจสอบยืนยันรูปแบบโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 24 คน

ระยะที่ 3 ประชาสัมพันธ์รูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมทักษะและอาชีพเกษตรสมัยใหม่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ โรงเรียนบ้านกอกวิทยาคม ตำบลผาเสวย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย 1)ผู้บริหารสถานศึกษา 2)ครู 3)กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4)ผู้นำชุมชนและ 5)ผู้ปกครองนักเรียน รวมจำนวน 93 คน

4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย การบริหารสถานศึกษาโดยชุมชนมีส่วนร่วม และทักษะอาชีพเกษตรสมัยใหม่ ดังนี้

- 4.2.1 ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนประกอบด้วย
 - 4.2.1.1 การระดมความคิด (Brainstorming Participation)
 - 4.2.1.2 การร่วมวางแผน (Planning Participation)
 - 4.2.1.3 การร่วมลงมือทำ (Taking Action Participation)
 - 4.2.1.4 การร่วมติดตามประเมินผล (Monitoring Participation)
 - 4.2.1.5 การรับประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefits Participation)
- 4.2.2 ด้านทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ ประกอบด้วย
 - 4.2.2.1 การสร้างสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
 - 4.2.2.2 การแก้ปัญหา
 - 4.2.2.3 การสื่อสาร
 - 4.2.2.4 การตัดสินใจ
 - 4.2.2.5 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 4.2.2.6 การริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี
 - 4.2.2.7 การตระหนักรู้ในตนเอง
 - 4.2.2.8 การจัดการอารมณ์

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 รูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่หมายถึง องค์ประกอบความสัมพันธ์ในการเสริมสร้างทักษะชีวิตและอาชีพผู้เรียนด้านเกษตรสมัยใหม่ ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษา นโยบายและวิสัยทัศน์ การดำเนินการมีส่วนร่วมกับชุมชน การประเมินทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

5.2 การพัฒนารูปแบบหมายถึงกระบวนการสร้างหรือปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานของ องค์การหน่วยงานสาระหรือองค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องที่ต้องการศึกษาที่แสดงถึงแนวความคิด วัตถุประสงค์เป้าหมายและวิธีการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นมีขั้นตอนการพัฒนา 3 ระยะ ได้แก่ 1)การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารสถานศึกษาโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ 2)การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ และ 3)การประชาสัมพันธ์รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่

5.3 การมีส่วนร่วมกับชุมชนหมายถึง กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องทั้งทางด้านจิตใจและอารมณ์โดยมีความรับผิดชอบร่วมกัน

(Responsibility) ความร่วมมือร่วมใจกัน (Cooperation) และการประสานการทำงานร่วมกัน (Coordination) เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอน 6 ขั้นตอน ได้แก่

- 5.3.1 การระดมความคิด (Brainstorming Participation)
- 5.3.2 การร่วมวางแผน (Planning Participation)
- 5.3.3 การร่วมลงมือทำ (Taking Action Participation)
- 5.3.4 การร่วมติดตามประเมินผล (Monitoring Participation)
- 5.3.5 การรับประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefits Participation)
- 5.3.6 การสร้างเครือข่าย (Network Building)

5.4 เกษตรสมัยใหม่หมายถึงการเกษตรที่ใช้นวัตกรรมการวิจัยและวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเข้ามาช่วย เป็นการทำการเกษตรแบบแม่นยำ (Precise Farming) กำหนดวันเวลาที่ผลผลิตจะออกมาได้ ควบคุมปัจจัยผันแปรทั้งดิน น้ำ สภาพอากาศ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมกลุ่มกันผลิตแบบแปลงใหญ่ช่วยลดต้นทุน และแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตร และยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้ามีผลผลิตที่สูงขึ้นและตรวจสอบย้อนกลับได้ เทียบเคียงได้กับต่างประเทศ

5.5 ทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่หมายถึง ความสามารถที่บุคคลใช้ความรู้ ความคิดในการแก้ปัญหาและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันโดยสามารถควบคุมตนเองเพื่อดำรงชีวิตและเตรียมวางแผนเพื่อเลือกประกอบอาชีพในอนาคตให้เหมาะสมสำหรับในยุคที่มีการแข่งขันในด้านข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีโดยมีทักษะสำคัญ 5 ทักษะ ได้แก่

- 5.5.1 การสร้างสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Building Relations with Others)
- 5.5.2 การแก้ปัญหา (Problem Solving)
- 5.5.3 การสื่อสาร (Communication)
- 5.5.4 การริเริ่มสร้างสรรค์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี (Creativity on Innovation and Technology Adoption)
- 5.5.5 ความพอเพียง (Sufficiency)

6. ประโยชน์ที่จะได้รับ

6.1 ได้รูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อนำไป

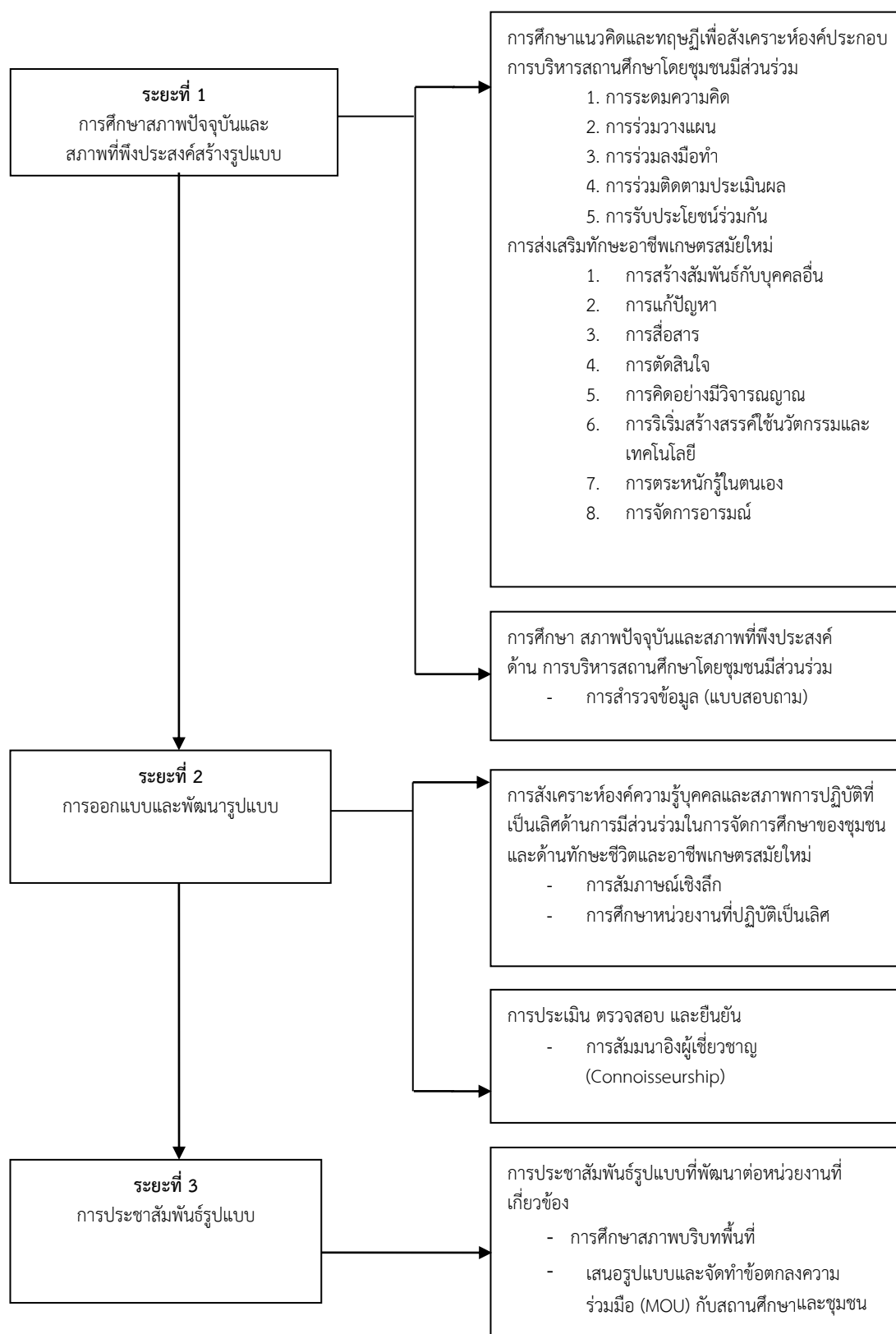
บูรณาการในหลักสูตรสถานศึกษา และสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐที่เน้นการส่งเสริมนวัตกรรม การเกษตรสมัยใหม่

6.2 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เป็นแนวทางในการ วางแผนพัฒนาการบริหารสถานศึกษาโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตร สมัยใหม่เพื่อประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 ชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถการเสริมสร้างทักษะ และการเติมเต็มศักยภาพของประชาชนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก

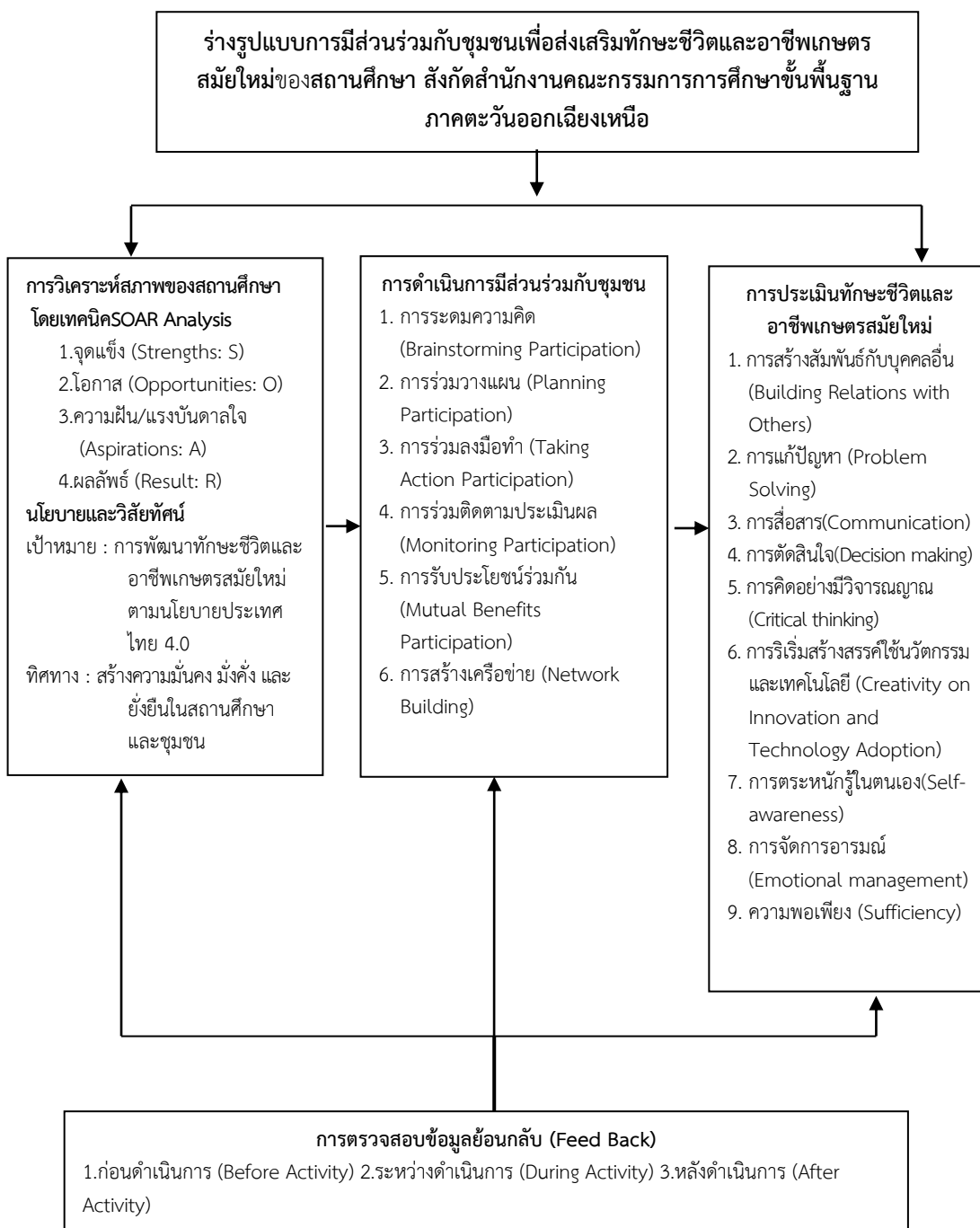
สรุปขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สรุปผลการดำเนินการระยะที่ 1

จากการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในระยะที่ 1 ผู้วิจัยสรุปร่างรูปแบบและเขียนเป็นแผนภาพ ดังต่อไปนี้

ทั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน และด้านทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่ ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน

1.1 การระดมความคิด ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1.1.1 ชุมชนและท่านร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาสถานศึกษา

1.1.2 ชุมชนและท่านร่วมกันกำหนดภาพความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษา

1.1.3 ชุมชนและท่านได้ประชุมระดมความคิดเห็นในกิจกรรมต่างๆ ของ

สถานศึกษาสม่ำเสมอ

1.2 การร่วมวางแผนตัวบ่งชี้ ได้แก่

1.2.1 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

1.2.2 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือเสนอแนวทางการดำเนินงาน

1.2.3 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและเสนอความต้องการ

1.2.4 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความต้องการ

1.2.5 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กิจกรรมหรือโครงการ

1.3 การร่วมลงมือทำตัวบ่งชี้ ได้แก่

1.2.1 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการนำกิจกรรมหรือโครงการไปปฏิบัติ

1.2.2 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการจัดหา และสนับสนุนเงินทุน วัสดุอุปกรณ์

สถานที่ และแรงงาน

1.2.3 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการดำเนินงาน

1.4 การร่วมติดตามประเมินผลตัวบ่งชี้ ได้แก่

1.4.1 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามผลการจัดการศึกษา การมี

ส่วนร่วมกับชุมชนขอสถานศึกษา

1.4.2 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษา

1.4.3 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ผลการประเมินการจัดการศึกษา

1.5 การรับประโยชน์ร่วมกันตัวบ่งชี้ ได้แก่

1.5.1 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการร่วมรับประโยชน์จากการศึกษาที่จัดขึ้น

1.5.2 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการชื่นชมผลสำเร็จของโรงเรียนร่วมกัน

1.5.3 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมการ

เรียนรู้/โครงการต่างๆ

1.6 การสร้างเครือข่ายตัวบ่งชี้ ได้แก่

16.1 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายให้การทำงานบรรลุเป้าหมาย

16.2 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในการสร้างความผูกพันร่วมกัน

16.3 ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาร่วมกัน

16.4 ชุมชนหรือท่านมีส่วนร่วมในเรื่องของการบริหารจัดการองค์กรเครือข่าย

2. ด้านทักษะชีวิตและอาชีพเกษตรสมัยใหม่
 - 2.1 การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - 2.1.1 การเข้าใจมุมมองหรือความคิดคนอื่น
 - 2.1.2 การรับรู้อารมณ์หรือความรู้สึกของผู้อื่น
 - 2.1.3 การใช้คำพูดและแสดงออกในการสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง
 - 2.1.4 การรับรู้ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้อื่น
 - 2.1.5 การวางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ
 - 2.2 ด้านการแก้ปัญหาตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - 2.2.1 การค้นหาวิเคราะห์ และประเมินข้อมูลด้านการเกษตร
 - 2.2.2 การประเมินและจัดการปัญหา
 - 2.2.3 การระบุปัญหาและการแก้ปัญหา
 - 2.2.4 การกำหนดเป้าหมายหรือการคาดการณ์
 - 2.2.5 การวางแผนอย่างเป็นระบบ
 - 2.3 ด้านการสื่อสาร ตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - 2.3.1 การแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างชัดเจน
 - 2.3.2 การแสดงออกถึงความต้องการของตนเอง
 - 2.3.3 การแสดงความชื่นชมผู้อื่น
 - 2.3.4 การเจรจาต่อรองกับผู้อื่น
 - 2.3.5 การช่วยเหลือหรือการปฏิเสธ
 - 2.4 ด้านการตัดสินใจตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - 2.4.1 การกำหนดทางเลือกการกระทำของตนเอง
 - 2.4.2 การประเมินทางเลือกเพื่อตัดสินใจ
 - 2.4.3 การประเมินผลที่ได้จากการตัดสินใจ
 - 2.4.4 การเลือกทางที่ถูกต้องเหมาะสม
 - 2.5 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - 2.5.1 การรู้จักแยกแยะข้อมูลข่าวสารปัญหาและสถานการณ์เกี่ยวกับการเกษตร
 - 2.5.2 การประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง
 - 2.5.3 การรับรู้ปัญหาสาเหตุของปัญหาหาทางเลือกและตัดสินใจ
 - 2.5.4 การแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ อย่างสร้างสรรค์
 - 2.6 ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - 2.6.1 การกำหนดเป้าหมายได้ชัดเจนสมดุลงบนฐานความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด
 - 2.6.2 การจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน
 - 2.6.3 การกำกับติดตามจำแนกวิเคราะห์และจัดเรียงลำดับความสำคัญ
 - 2.6.4 การคิดค้นหาแนวทางพัฒนาการเกษตรให้ทันการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

- 2.7 ด้านการตระหนักรู้ในตนเองตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - 2.7.1 การรู้จักความถนัดความสามารถจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง
 - 2.7.2 การเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล
 - 2.7.3 การยอมรับ เห็นคุณค่า และภาคภูมิใจตนเอง และผู้อื่น
 - 2.7.4 การมีเป้าหมายในชีวิตและมีความรับผิดชอบ
- 2.8 ด้านการจัดการอารมณ์ตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - 2.8.1 การรู้สาเหตุของความเครียด
 - 2.8.2 การรู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด
 - 2.8.3 การรู้วิธีผ่อนคลายอารมณ์ของตนเอง
 - 2.8.4 การหลีกเลี่ยงและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์
- 2.9 ความพอเพียงตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - 2.9.1 การรู้จักวิธีการอธิบายความเป็นมา ความหมาย หลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.9.2 การรู้จักนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ของตนเอง ครอบครัว ชุมชนได้
 - 2.9.3 การรู้จักประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนงานที่วางไว้ได้อย่างเหมาะสม